

Minister

Directie

Contactpersoon

nota

Nota externe uitvoeringstoetsen Verzamelwet SZW 2022

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

Akkoord SG/DG

Bijlage(n)

1. Concept Verzamelwet SZW
2022

2. Concept MvT Verzamelwet
SZW 2022

1 Status nota

Ter beslissing
Brief ondertekenen

2 Aanleiding

Het wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2022 bevat technische en kleine beleidsmatige wijzigingen. Deze wijzigingen hebben als doel om omissies te herstellen of om eerdere beleidskeuzes te verduidelijken en nader in te vullen. Om de ingangsdatum van 1 januari 2022 te realiseren is het nodig dat uiterlijk op 25 januari a.s. uitvoeringstoetsen of adviezen worden aangevraagd bij de volgende instanties: Belastingdienst, DUO, ISZW, SVB, UWV, VNG en de Autoriteit Persoonsgegevens.

3 Beslispunten/advies/beslistermijn

- Ik verzoek de minister om de brieven aan UWV, VNG, de SVB en de AP te tekenen.
- Ik verzoek de DG SZI om de brieven aan ISZW, DUO en de Belastingdienst te tekenen.
- Aan de minister wordt specifiek instemming gevraagd met de volgende punten:
 - Algemene Ouderdomswet: stemt u in met de aanpassing van artikel 56 en 57, alsmede het intrekken van het Besluit gelijkstelling niet-Nederlanders met Nederlanders Algemene Ouderdomswet, zodat een kleine groep personen die nu nog niet in aanmerking komt voor AOW-opbouw over de periode vanaf het bereiken van hun 15e levensjaar tot en met het inwerkingtreden van de AOW op 1 januari 1957, alsnog recht krijgen op opbouw over deze periode?
 - Wet WIA en ZW: stemt u in met de wijziging van de artikelen 103, 104, 105, 106 en 107 Wet WIA en artikelen 75, 75a, 75b, 75c en 75d Ziektewet, zodat niet de belanghebbende werkgever maar alleen zijn gemachtigde inzage krijgt in de medische gegevens die ten grondslag liggen aan een medische beschikking?

- Wet op de Ondernemingsraden: stemt u in met de aanpassing van de WOR, zoals aangekondigd in de Kamerbrief van 30 juni 2020, waarbij we de toezegging om te verduidelijken dat het mogelijk is zaken ook digitaal te regelen waar nu een schriftelijkheidsvereiste of fysieke aanwezigheid is opgenomen, aanhouden?
- Aan de minister wordt gevraagd kennis te nemen van:
 - Wet AVV: de wijziging van artikel 2a van de Wet AVV, ter nadere implementatie van de (oorspronkelijke) detacheringsrichtlijn uit 1996.
 - Wet inburgering: in de Wet inburgering wordt het mogelijk gemaakt dat de inburgeringstermijn wordt verlengd zonder dat er een boete wordt opgelegd, nadat er eerder wel sprake is geweest van een verwijtbare termijnoverschrijding waarvoor een boete is opgelegd.
- Aan de minister (voorheen de staatssecretaris) wordt specifiek instemming gevraagd met de volgende punten:
 - Wajong: Stemt u in met de aanpassing van 2:30, tweede lid en 3:73a, tweede lid waarin het jaar 2015 vervangen wordt door 2018, zodat UWV loondispensatie kan continueren voor een groep Wajongers in dezelfde functie als waarin zij al werkzaam zijn?
 - Wajong: Stemt u in met het verplaatsen van verplichtingen in artikel 2:39, derde lid, onderdelen a, b, d en e, naar artikel 2:31, tweede lid, en 2:32, tweede lid, zodat de verplichtingen geen voorwaarden meer zijn voor inkomensondersteuning, maar voor arbeidsondersteuning en de verplichtingen in de oWajong en Wajong2010 meer geharmoniseerd worden?
 - WKO: Stemt u in met de reparatie van de Wet Kinderopvang waarbij de studenten die een post initiële master volgen ook onder de kinderopvangtoeslag vallen?
 - WKB: u kunt kennisnemen van het creëren van een uitzondering op het koppelingsbeginsel, wanneer de kinderen in het gezin een verblijfsrecht hebben. Stemt u ermee in dat er, namens u, aan Toeslagen een opdracht wordt verstrekt om reeds te starten met de voorbereidingen vooruitlopend op publicatie van de Verzamelwet, eind dit jaar?
- Aan de minister (voorheen de staatssecretaris) wordt gevraagd kennis te nemen van:
 - Herstel van evidente omissie in amendement Peters/Bruins over medewerking aan schuldregelingen tegen finale kwijting, tenzij er sprake is van opzet of grove schuld.

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

4 Kernpunten

- Bijgevoegd treft u het conceptwetsvoorstel Verzamelwet SZW 2022. Deze wet wijzigt een groot aantal wetten en wetsartikelen.
- Op enkele bij de beslispunten genoemde onderwerpen wordt expliciete instemming gevraagd. Hieronder vindt u een toelichting op deze beslispunten. Het overgrote deel van het wetsvoorstel bestaat uit technische wijzigingen en beperkt klein beleid in lijn met eerdere besluitvorming.

- In voorgaande jaren zijn lopende het verzamelwet-proces met nota('s) van wijziging nog onderwerpen toegevoegd aan het conceptwetsvoorstel. Ook in dit traject kan dit later nog gebeuren. Bewaakt wordt dat er alleen technische en kleine beleidsmatige onderwerpen in de verzamelwet meegaan.
- In de bijlage vindt u een overzicht van alle wijzigingen die onder de noemer klein beleid vallen. De zuiver technische wijzigingen, zoals het herstellen van (verwijzings)fouten, omissies in de teksten van goedgekeurde wetten, of nadere toelichtingen, zijn daarbij niet opgenomen.
- De planning houdt in dat het wetsvoorstel, na verwerking van de uitvoeringstoetsen, op 26 april wordt aangeboden aan de CWIZO en dat het in de tweede week van mei wordt voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State. Vóór het zomerreces kan het wetsvoorstel dan worden ingediend bij de Tweede Kamer. De Verzamelwet SZW 2022 treedt in werking per 1 januari 2022.

Directie

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

5 Toelichting expliciete beslispunten

Dossiers minister

Algemene Ouderdomswet

Voor de datum van inwerkingtreding van de AOW op 1 januari 1957 konden personen niet verzekerd zijn. Personen die vóór 1 januari 2007 de AOW-leeftijd hebben bereikt, zouden daarom gekort worden op hun AOW-pensioen. Om dit te voorkomen is in artikel 55 AOW een overgangsregeling getroffen. Deze regeling houdt in dat personen onder voorwaarden geacht worden verzekerd te zijn geweest vanaf het bereiken van het 15e levensjaar tot 1 januari 1957. Het overgrote deel van de AOW-gerechtigden voldoet aan de in artikel 56 AOW gestelde nationaliteitseis. Een klein aantal personen kan echter niet gelijkgesteld worden en ondervindt dus een korting op het AOW-pensioen. Dit betreft naar schatting enkele tientallen personen.

De voorgestelde wijziging van de AOW voorziet in het intrekken van de nationaliteitseis, zodat de voornoemde personen alsnog AOW opbouw verkrijgen voor de periode vanaf het bereiken van het 15^e levensjaar tot 1 januari 1957. De SVB heeft verzocht om deze wijziging, aangezien het toepassen van de nationaliteitseis strijdig is met Europese en internationale regelingen. Er is geen sprake van rechterlijke uitspraken die ons tot deze wijziging aanspoort. Aangezien niet goed is vast te stellen wanneer de nationaliteitseis strijdig is geworden met Europese en internationale regelingen, wordt de wijziging niet met terugwerkende kracht geldig. Wel biedt de uitvoeringspraktijk van de SVB de ruimte om op aanvragen om (nieuwe) pensioenen, of op verzoeken tot herziening van rechtens onaantastbare besluiten, te beslissen in het licht van de wet zoals deze nu is gewijzigd. De SVB kan daardoor indien nodig in individuele gevallen op grond van haar beleidsregels *de facto* terugwerkende kracht toepassen van één jaar, of in bijzondere gevallen vijf jaar. Ook bij het toepassen van de beleidsregels blijft maatwerk mogelijk. Deze wijziging kent beperkte financiële gevolgen.

Directie

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

Wet WIA en ZW

In de WIA en ZW is vastgelegd dat UWV stukken die medische gegevens bevatten niet aan de werkgever mag sturen, tenzij de werknemer hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven. Als de werknemer geen toestemming geeft, mag UWV de gegevens alleen sturen naar een gemachtigde van de werkgever, mits deze advocaat of arts is, dan wel daarvoor van UWV bijzondere toestemming heeft gekregen. Het vragen van toestemming aan de betrokken werknemer (bij later ingekomen medische stukken zelfs meerdere keren per procedure) is een ingewikkeld en tijdrovend proces, zowel voor UWV als voor werknemers en werkgevers. Dit leidt tot vertraging in de procesgang. Daarbij is het twijfelachtig of de werkgever de medische gegevens kan interpreteren. Op basis van een verzoek van UWV wordt voorgesteld om de mogelijkheid dat medische gegevens met toestemming van de werknemer met de werkgever kunnen worden gedeeld te schrappen. Hierdoor kunnen de gegevens in het geheel niet meer direct met de werkgever worden gedeeld, maar alleen met zijn gemachtigde. Deze wijziging is voorgelegd aan sociale partners en zij kunnen zich vinden in deze wijziging.

Bevorderen naleving WOR

In lijn met de voorstellen van de SER/CBM wordt met de Verzamelwet zowel de termijn voor actief als voor passief kiesrecht in de WOR verkort naar 3 maanden werkzaam zijn in de onderneming. De periode waarna uitzendkrachten medezeggenschapsrechten opbouwen wordt verkort van 24 naar 15 maanden, met de kanttekening dat de uitwerking van Borstlap door een volgend kabinet mogelijk leidt tot het verder verkorten van de periode. Beide voornemens zijn gemeld aan de TK. U heeft daarbij toegezegd het verzoek de WOR te moderniseren en te verduidelijken dat het mogelijk is zaken ook digitaal te regelen mee te nemen met de overige wetwijzigingen. De beste manier om dit punt op te pakken wordt echter nog bestudeerd. Het is wellicht niet nodig de wet hierop aan te passen, daarom stellen we voor dit verzoek vooralsnog aan te houden.

Wijziging artikel 2a van de Wet AVV (ter informatie)

- Deze wijziging betreft de nadere implementatie van artikel 3, tweede lid, van de (oorspronkelijke) detacheringsrichtlijn uit 1996.
- Dit artikellid bevat een verplichte uitzondering ten aanzien van het minimumaantal betaalde jaarlijkse verlofdagen en de beloning op grond van de toepasselijke algemeen verbindend verklaarde cao voor kortdurende werkzaamheden (max. 8 dagen). De uitzondering geldt alleen voor werkzaamheden in Nederland die verbonden zijn aan de levering van een bepaald goed door de buitenlandse dienstverrichter, en uitgevoerd worden door gekwalificeerde of gespecialiseerde werknemers. Het mag niet gaan om werkzaamheden in de bouwsector.
- Naar alle waarschijnlijkheid is er bij de oorspronkelijke implementatie niet overgegaan tot omzetting van dit artikellid, omdat de wetgeving toen enkel voor de bouwsector gold.
- Toen in 2004/2005 de werkingssfeer werd uitgebreid naar alle sectoren, is afgezien van omzetting omdat, naar het oordeel van de toenmalige regering, de praktische betekenis van deze specifieke

uitzondering zou ontbreken en implementatie enkel tot onduidelijkheid en verwarring leiden. Tot op heden is niet gebleken dat de uitgebleven implementatie tot praktische bezwaren leidt.

- Toch achten wij het wenselijk om alsnog tot implementatie over te gaan:
 - Lidstaten hebben geen vrijheid om de bepaling niet te implementeren. Het betreft een verplichte uitzondering.
 - De werkzaamheden zijn uitgezonderd van de meldingsplicht voor buitenlandse dienstverrichters, waardoor het niet valt uit te sluiten dat de aandacht op den duur uitgaat naar de wettelijke regeling van de toepasselijke arbeidsvoorwaarden.
 - De Europese Commissie heeft aangekondigd de implementatie van de gewijzigde detacheringsrichtlijn goed te zullen controleren en daarin ook de implementatie van de oorspronkelijke richtlijn te beoordelen. In dat kader kan worden geconstateerd dat Nederland onvolledig heeft geïmplementeerd door dit artikellid niet op te nemen.
- Tegen het alsnog implementeren van dit artikellid zou pleiten dat:
 - Hiermee voor dergelijke werkzaamheden geen gelijk loon voor gelijk werk op dezelfde plaats zou kunnen gelden, omdat de minimumbeloning en het minimumaantal betaalde vakantiedagen kan afwijken van Nederlandse werknemers die onder een avv'de cao vallen. Het betreft echter enkel zeer specifieke en kortdurende werkzaamheden. Tevens is het van belang om te benadrukken dat de overige onderdelen van de harde kern arbeidsvoorwaarden (bijvoorbeeld met betrekking tot arbeidsomstandigheden) wel onverkort gelden.
 - Er niet is gebleken dat niet implementeren tot op heden tot problemen heeft geleid. Zoals hierboven is geschreven, valt echter niet uit te sluiten dat in de (nabije) toekomst alsnog vragen opkomen over het niet implementeren van de bepaling.

Directie

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

Verlenging termijn bij niet-verwijtbare termijnoverschrijding (ter informatie)

De Wet inburgering biedt op dit moment geen mogelijkheid om de termijn te verlengen zonder dat er een boete wordt opgelegd, wanneer er eerder sprake is geweest van een verwijtbare termijnoverschrijding. Dit is onwenselijk, omdat het in de praktijk voorkomt dat zich gedurende de nieuwe termijn die een inburgeraar krijgt na een verwijtbare termijnoverschrijding, niet verwijtbare omstandigheden voordoen die aanleiding geven tot verlenging van de termijn. Dit wordt daarom aangepast. In de nieuwe Wet inburgering is deze mogelijkheid bovendien wel opgenomen.

Vervolg dossiers minister (voorheen de staatsecretaris)

Directie

Wajong

- Met SZW verzamelwet 2021 is geregeld dat UWV het instrument loondispensatie kan continueren voor een groep Wajongers met duurzaam geen arbeidsvermogen (DGA). Voor de DGA-groep mag UWV geen instrumenten inzetten. De uitzondering is geregeld omdat een groep Wajongers voor de herindelingsoperatie (waarbij Wajongers zijn ingedeeld in DGA en niet-DGA) al werkte met loondispensatie. Zonder deze uitzondering zouden zij hun werk mogelijk kwijtraken. De herindelingsoperatie is begonnen in 2015 maar geformaliseerd in 2018. De verwijzing naar 2015 is daarom foutief en moet 2018 zijn.
- Artikel 2:39 heeft voor de Wajong2010 verplichtingen als voorwaarden voor inkomensondersteuning. Dit betekent dat als Wajongers niet aan de verplichtingen voldoen zij hun recht op uitkering verliezen. Door het verplaatsen van de verplichtingen naar 2:31 en 2:32 horen de verplichtingen bij het recht op arbeidsondersteuning. Het voornemen is om het maatregelenbesluit socialezekerheidswetten zo aan te passen dat op de verplichtingen in het nieuwe artikel 2:31, tweede lid en 2:32, tweede lid maatregelen van de derde categorie van toepassing zijn. Hiermee worden de re-integratieverplichtingen en bijbehorende maatregelen voor de Wajong2010 meer in lijn gebracht met de oWajong. Dit dient het harmonisatiedoel van de wet Vereenvoudiging Wajong. Tevens zijn Wajongers er bij het overstappen op gewezen dat er geen relevante verschillen zitten in de re-integratieverplichtingen tussen de oWajong en de Wajong2010.

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

Herstel evidente omissie amendement Peters/Bruins wetsvoorstel 'fraudevorderingen' (ter informatie)

- Herstel amendement Peters/Bruins over medewerking aan schuldregelingen tegen finale kwijting, tenzij sprake is van opzet of grove schuld.
- UWV heeft in de u-toets op het amendement geconstateerd dat per abuis de verbodsbepalingen in de TW, IOW en oude Wajong over het hoofd zijn gezien.
- Zoals reeds ter beslissing aan u is voorgelegd (nota 2020-0000170888) wordt deze reparatie meegenomen in de Verzamelwet en worden beide Kamers hierover geïnformeerd.
- NB: de behandeling van het wetsvoorstel 'fraudevorderingen' in de Eerste Kamer is op verzoek van de staatssecretaris aangehouden. Dit heeft ook gevolgen voor de beoogde inwerkingtredingsdatum van het amendement.
- De reparatie van de omissie wordt onder voorbehoud opgenomen in het concept van de Verzamelwet, zodat het alvast mee kan in de u-toets.

WKO – Wijziging art. 1.6, eerste lid

- Artikel 1.6j van de Wet kinderopvang regelt dat studenten kinderopvangtoeslag kunnen krijgen. Dit artikel is gewijzigd per 1-1-2020 omdat er enkele onjuistheden in zaten.
- Later bleek dat ook post initiële masterstudenten kinderopvangtoeslag krijgen, maar niet zijn opgenomen in het wijzigingsartikel.

- Met deze reparatie worden de wet en de uitvoering weer met elkaar in lijn gebracht.
- Het is niet helemaal duidelijk waardoor deze groep studenten niet meer onder de wet vielen, maar in de praktijk krijgen zij dus al langer kinderopvangtoeslag. Inhoudelijk is het ook logisch dat deze groep studenten in aanmerking kan komen voor kinderopvangtoeslag. Het betreft studenten die een tweede master volgen. Op deze manier vergroten/verstevigen zij hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Waarschijnlijk werkt een groot deel van deze groep er ook bij en komt dan op die manier ook al in aanmerking voor kinderopvangtoeslag, maar dat geldt waarschijnlijk niet voor de gehele groep.

Directie

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

WKB – opdracht tot voorbereiden aanpassen proces koppelingsbeginsel

- In artikel 9, tweede lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) is opgenomen dat er geen aanspraak op een tegemoetkoming is wanneer de partner van de belanghebbende geen verblijfsrecht heeft, het zogenaamde koppelingsbeginsel.
- Met de toevoeging van artikel 1, vijfde lid, van de WKB wordt er voor het kindgebonden budget een uitzondering gemaakt, voor gezinnen met rechtmatig verblijvende kinderen waarvan één van de ouders of verzorgers geen verblijfsstatus (meer) heeft. Aanleiding voor het formuleren van deze uitzondering is een rapport van de Kinderombudsman.
- Met deze uitzondering blijft het uitgangspunt van het koppelingsbeginsel, dat er verblijfsrecht moet zijn om direct of indirect een beroep te kunnen doen op het sociaal zekerheidsstelsel, onaangetast.
- Voor de uitvoering is het controleren van de verblijfsstatus van het kind in het geval de partner geen verblijfsstatus heeft nieuw. Dit betekent maatwerk en maakt de uitvoering in deze situaties complexer
- De voorgestelde wijziging was reeds ingediend bij de Verzamelwet 2021 en teruggetrokken omdat Toeslagen in de uitvoeringstoets medio vorig jaar aangaf deze procesaanpassing pas per 2022 te kunnen invoeren.
- Om dit te kunnen voorbereiden vraagt Toeslagen u om een opdrachtbrief vooruitlopend op publicatie van de Verzamelwet. Indien u hiermee instemt zullen wij deze opdrachtbrief namens u verzenden.

6. Bijlage

Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de beleidsmatige wijzigingsvoorstellen van de Verzamelwet 2022:

Directie

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064

Algemene Ouderdomswet

Schrappen van de nationaliteitseis alsmede overgangsregeling voor personen die vóór 1 januari 2007 de AOW-leeftijd hebben bereikt.

Toeslagenwet, Wet inkomensvoorziening oudere werklozen en Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten

Herstel omissie amendement Peters/Bruins over medewerking aan schuldregelingen tegen finale kwijting, tenzij sprake is van opzet of grove schuld (wetsvoorstel 'fraudevorderingen' dat nu in Eerste Kamer ligt).

Werkloosheidswet

Mogelijkheid tot intrekking of herziening uitkeringsbesluit, als het niet of niet behoorlijk nakomen van een verplichting op grond van artikel 26 ertoe leidt dat niet kan worden vastgesteld of nog recht op uitkering bestaat. Deze bepaling sluit aan bij overeenkomstige bepalingen in andere uitkeringswetten.

Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten

Implementatie van artikel 3, tweede lid, van Richtlijn 96/71/EG van het Europees Parlement en de Europese Raad van 16 december 1996 betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers met het oog op het verrichten van diensten. Voornoemd artikellid bevat voor een beperkte groep gedetacheerde werknemers een verplichte uitzondering ten aanzien van het minimum aantal betaalde jaarlijkse verlofdagen en de beloning op grond van de toepasselijke algemeen verbindend verklaarde cao.

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten

Harmonisatie van de Wajong met de oWajong op het gebied van re-integratieverplichtingen. Als gevolg hiervan resulteert het niet nakomen van bepaalde verplichtingen niet langer in verval van inkomensondersteuning. Voornoemde verplichtingen gaan gelden als voorwaarden voor recht op arbeidsondersteuning.

Wet financiering sociale verzekeringen en Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

Wijziging teneinde onbedoeld gevolg van de huidige redactie van twee wetsartikelen uit respectievelijk de Wet financiering sociale verzekeringen de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen te herstellen. De wijziging richt zich op het wegnemen van de voordelen van een fictieve claim op ziektegeld.

Wet op het kindgebonden budget

Gevolg koppelingsbeginsel Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen leidde ertoe dat gezinnen met rechtmatig verblijvende kinderen waarvan een van de ouders of verzorgers geen verblijfsstatus (meer) heeft, geen

kindgebonden budget meer ontvingen. De wijziging heft dit (niet voorziene) effect op.

Wet op de ondernemingsraden

Verkorting termijn waarbinnen een uitzendkracht medezeggenschapsrechten opbouwt, alsmede verkorting termijn waarbinnen binnen de onderneming werkzame personen actief en passief kiesrecht verwerven.

Een vaste commissie hoeft niet langer voor de meerderheid uit ondernemingsraadleden te bestaan.

Wet tegemoetkomingen loondomein

Datum waarvoor de beschikking van de inspecteur inzake de verstrekking van een loonkostenvoordeel of lage inkomensvoordeel moet worden gegeven is met één maand vervroegd. De termijn voor de uitbetaling daarvan wordt verkort van zes naar drie weken na de beschikking. Betreft een wijziging overeenkomstig de gangbare praktijk. De wijziging komt eveneens tegemoet aan de wens van werkgevers.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

Op het UWV rust de verplichting om jaarlijks het WGA-instroompercentage van bepaalde categorieën werkgevers aan werkgevers te verstrekken. Hierbij worden persoonsgegevens meegestuurd opdat de werkgever de cijfers kan verifiëren. Gezien het huidige juridisch kader kunnen deze persoonsgegevens niet langer worden meegestuurd en heeft de werkgever geen mogelijkheid meer tot verificatie. De artikelen in verband met het verplicht verstrekken van de het WGA-instroompercentage worden derhalve geschrapt.

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en Ziektewet

UWV is niet langer bevoegd, ondanks toestemming van de werknemer, medische gegevens aan een werkgever te verstrekken. Deze wijziging werkt eveneens door in de Werkloosheidswet voor wat betreft besluiten waaraan een medische beoordeling ten grondslag ligt.

Directie

Datum

20 januari 2021

Onze referentie

2021-0000154064